

Høring ny kirkeordning fra Sørreisa kirkelige fellesråd

Det vises til KR høringsdokument og forslag til kirkeordning, høringsfrist 15.12.2018. Sørreisa kirkelige fellesråd/menighetsråd har følgende kommentarer, innspill og presiseringer;

På bakgrunn av at trossamfunnsloven ikke er vedtatt, at det er usikkerhet ved hvordan en skal realisere en felles arbeidsgiver for alle kirkeansatte, (fellesrådsgruppen og prester/proster) og at mer enn 80% av fellesrådene/menighetsrådene ved høring om ny trossamfunnslov har gitt uttrykk for at de ønsker å få finansiert sin virksomhet lokalt, fra egen kommune, presiseres følgende;

1. Felles arbeidsgiver eller to arbeidsgiverlinjer?

Dnk's mål om å få til en arbeidsgiver for alle ansatte i kirken har utfordringer når prester ikke ønsker tilsetning på fellesrådsnivå og fellesrådet på sin side ønsker å ha hånd om sin stab og sin virksomhet slik kirkeloven i dag beskriver. For å lykkes må begge ansattgruppene hensynstas i prosessene slik at det skjer en nedtrapping av en ordning og opptrapping av en annen ordning som preges av tillit og arbeidstrygghet.

2. Generelt til høringen:

Dagens kirkelovsparagrafer som ikke kommer med i trossamfunnsloven, tenker kirkemøtet å erstatte med regler som vedtas av Kirkemøtet etter denne høringsrunden. Forslag til trossamfunnslov, 9 § § som omhandler Dnk, har ingen egen paragraf som sier at Kirkemøtet skal ha slik kompetanse/myndighet. Det oppfattes derfor helt generelt at når all makt som dagens kirkelov regulerer, flyttes fra et fellesnivå som departementet har regulert, til et fellesnivå som kirkemøtet regulerer, kan det få ulike konsekvenser for maktfordeling og struktur i Dnk.

Kirkerådet har i høringsforslaget som er sendt ut presisert at «Disse bestemmelser er ikke ment å medføre endringer i dagens ordninger» Det er et godt utgangspunkt for at strukturene skal videreføres og bygge opp omkring lokalkirkeforvaltning.

Maktforskyvning fra lokalt til nivå over på et etter annet nivå bør unngås.

Det er likevel gjort enkelte mindre justeringer i forhold til dagens Kirkelov. Det pekes på oppdateringer av regelverk i tråd med den utviklingen som har vært, blant annet for at formuleringene skal følge de endringene som har skjedd i kommunelovgivningen våren 2018. «De konkrete endringsforslagene er beskrevet nærmere i høringsdokumentet».

Ikke alle foreslåtte endringer er beskrevet, det gir usikkerhet og kan svekke tilliten til den foreslåtte kirkeordningen.

- A. Fellesrådenes rolle er generelt sett for dårlig grunnlagt i det framlagte forslaget. Kirkelige fellesråd må være regulert som del av kirkens grunnlag på linje med øvrige organer som for eksempel bispedømmenivå, bl.a. nevnt i forklaring til §10.
- B. Tekstens innhold mht organisasjon og ledelse er for vag. Dette gjelder bl.a. §§ 6, 10 og 15. I tillegg er arbeid og mål med to arbeidsgiverlinjer ikke medtatt.

- C. I § 11 står det «Innmelding i og utmelding av Den norske kirke skjer ved henvendelse til prest med ansvar for inn- og utmeldinger i vedkommende sokn.» Dette må endres slik at dagens ordning med fellesrådenes ansvar som «kirkebokfører på bostedet» fortsetter.
- D. § 15, 2. ledd; Det kan etableres et felles menighetsråd «innenfor en og samme kommune». Gjelder dette opprettelse av «stormenighetsråd»? Dette må presiseres.
- E. I § 26 om soknets gjeld og låneopptak må fellesrådets myndighet og forpliktelser være konsekvent. Slik formuleringen står er det bispedømmerrådet som gir tillatelse til låneopptak, mens fellesrådet som skal håndtere situasjonen hvis soknet står i fare for konkurs.
- F. § 31 viderefører dagens krav til nye kirkebygg. Vi mener disse bør fornyes for å håndtere kirken i fremtiden.
- G. Fellesrådet er på linje med Kirkerådet i at kirkens indre liv bygges fra grunnen, dvs menigheten, som bl.a. nevnt i § 4 tredje ledd og i § 6 første ledd. Fellesrådet er med det godt fornøyd med at organiseringen av Dnk skal bygges på demokratiske prinsipper, og ber om at dette gjennomsyrrer alt øvrig innhold i den nye kirkeordningen. Dette gjelder også Bispemøtet, nevnt i kapittel 5 og 6.
- H. Tillegg § 39: Bispemøtet skal ha sin oppmerksomhet på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i landet.
- I. Gravplassforvaltning er ikke nevnt i kirkeordningen, men bør etter fellesrådets mening nevnes. Det er viktig at kirken har et syn på driften av disse, selv om det er medtatt i den nye tros- og livssynsloven.

Kommentarer og presiseringer;

Kapittel 1 Den norske kirkes grunnlag

Pkt A og B Fellesrådets plass i ny kirkeordning;

Informasjon om kirkens grunnlag og områdene læregrunnlaget, økumenisk fellesskap, sognene, dåp, tjeneste i menighetene, kirkens oppdrag, organisering og ledelse av kirken og samisk kirkeliv er spesifikt nevnt. Videre er prestedtjenesten og biskopenes tilsynsrolle tatt med.

Fellesrådene som organisatorisk enhet er imidlertid utelatt i delen om kirkens grunnlag, og fellesrådet er av den oppfatning at fellesrådenes rolle må tydeliggjøres og diskuteres nærmere. Det er fellesrådene som har arbeidsgiveransvaret for kirkelige ansatte i dag, denne arbeidstakergruppen må ha trygghet for at deres arbeidsgiver er likestilt med prestesektorens arbeidsgiver i ny kirkeordning. Det er her grunnlaget for tillit til omlegging på kirkesektoren ligger. Det er teksten om kirkens grunnlag som kan få juridisk betydning i det videre omstillingsarbeidet og fellesrådene frykter at ulike §§ om fellesråd kan bli tilsidesatt. Det gir grunn til uro at prester og biskoper særlig nevens, mens øvrige ansatte, som driver Den norske kirke, overhode ikke nevens i kirkens grunnlag. Kirkens to arbeidsgiverlinjer er dagens situasjon, en ny ordning som ikke har dagens ståsted som utgangspunkt har tatt et langt steg i retning av endring som ikke er forankret hos en av partene. Kirkerådet må skape tillit i prosessene.

Når det gjelder fellesrådenes funksjon er det ikke samsvar mellom bl.a. § 8 i *REGELVERKET/kirkeordningen*, og utdyping av § 8 i *HØRINGSDOKUMENTET*.

Kapittel 2 Kirkens inndeling, organer og medlemskap

I overordnet bestemmelse om kirkens styringsorganer - § 10 står det: «Kirken har styringsorganer både på sokne- og bispedømmenivå samt på nasjonalt nivå. Det foreslås en bestemmelse som slår dette fast. Bestemmelsen åpner for at Kirkemøtet også kan etablere andre organer, for eksempel organer på prostinivå.»

Det at fellesrådene ikke er nevnt som egne eksisterende organer, men at det i stedet åpnes for nye organer, for eksempel på prostinivå, gir utrygghet og skaper ikke nødvendig tillit i prosessene. Fellesrådet ber om at fellesrådene får sin plass, på alle punkt, i ny ordning. Fellesrådet som ansvarlig forvalter og arbeidsgiver i dagens ordning må få samme status og grunnlag i ny ordning som den andre arbeidsgiverlinjen ligger an til å få i ny organisering av Dnk. Kirkerådet må hensynta begge grupper i det videre arbeid. Dette er viktig for å styrke tillit og sikre gode prosesser jfr. innspill pkt. 1. i høringen.

Pkt C. § 11 Tilhørighet og medlemskap

Det er naturlig å videreføre ordning med inn og utmeldinger i Dnk slik det er i dag, det har fungert godt etter at ordningen ble overført til fellesrådets ansatte. Det er ikke framsatt gode forklaringer på hvorfor ordningen skal tilbakeføres til presten? Videre oppfattes det som u hensiktsmessig og feil å tillegge en slik oppgave til en bestemt profesjon.

Pkt D. §15. Soknets organer

Helt nytt i denne paragraf 15 er at det ifølge 2. ledd kan etableres et felles menighetsråd «innenfor en og samme kommune». Åpner 2.ledd for opprettelse av «stormenighetsråd»? Målet med avsnittet må defineres klarere slik at en tydelig forståelse av skillet, arbeidsoppgaver og myndighet mellom fellesråd og menighetsråd opprettholdes. Begrunnelsen for dette at det i mange tilfelle har vist seg vellykket- uten at det sies noe om hvilke oppgaver som skal løses. Her lovhemler man et menighetsrådenes fellesråd innenfor kommuner som fra før av har et kirkelig fellesråd (jfr §25) Dersom begrunnelsen er å etablere et organ som oppfyller oppgavene i § 20: Menighetsrådets oppgaver, bør dette uttrykkelig sies. Dersom begrunnelsen også er (slik det har fungert enkelte steder) å gi hjemmel til felles menighetsråd fordi det er knyttet usikkerhet til å nedlegge soknet, bør dette også uttrykkelig omtales som begrunnelse. Alternativ må § 15, 2.ledd, utgå!

Kapittel 3 Virksomheten i sognet, sognets organer mm

Pkt E. § 26 Opptak av lån på sognet vegne

«Kirkeloven § 16 er her videreført med unntak av bestemmelsen i § 16 tredje ledd om soknets konkursvern som er videreført i forslag til ny trossamfunnslov § 12 sjuende ledd.»

Fellesrådet er ikke fornøyd med dagens ordning som nå videreføres under § 26. Det er et viktig prinsipp at sognet ikke skal kunne gå konkurs, men det er også viktig å fastslå på en bedre måte den rollen fellesrådet skal innta hvis det er fare for dette.

Slik formulering står er det bispedømmerådet som gir tillatelse til låneopptak, mens fellesrådet som skal håndtere situasjonen hvis soknet står i fare for konkurs. Dette er inkonsekvent.

Når det gjelder ett-sognskommuner har rådet begge rollene og må klare situasjonen i samarbeid med bevilgende kommune, som er med og avklarer låneopptak og finansiering av lånegjeld.

Kapittel 4 Kirker

Pkt F. § 31 Oppføring av nye kirkebygg mv.

Dagens forordning med hensyn til antall plasser, størrelse på kirkebygg i forhold til sognets størrelse mm, slik det er nevnt i § 31, bør revurderes. Sørreisa kirkelige fellesråd mener dette er ordninger som hørte hjemme i den gamle stats-kirkeordningen, den nye norske kirke bør ha andre, og kanskje enklere mål og krav.

Kapittel 5 og 6 Regionale og nasjonale kirkelige organer, og forskjellige bestemmelser.

Pkt G og H. Om kirkens indre liv og bispemøtets oppdrag

Kirkens indre liv bygges fra grunnen, dvs menigheten, som bl.a. nevnt i § 4 tredje ledd og i § 6 første ledd. Fellesrådet er med det godt fornøyd med at organiseringen av Dnk skal bygges på demokratiske prinsipper, og ber om at dette gjennomsyrrer alt øvrig innhold i den nye kirkeordningen.

Bispemøtet gis i forslaget til ny ordning større fullmakter enn det tidligere har hatt, bl.a. i Kapittel 5 § 39 og 6 § 50. Definisjonen på bispemøtet rolle og oppgaver som et ikke demokratisk valgt organ bør gjøres tydeligere. § 39 bispemøtet bør ha et mandat.

Pkt I Gravplassforvaltning

Dagens kirkelov sier i § 14 og 15 noe om forvaltningsansvaret for gravplasser. Å bevisst velge dette bort i ny kirkeordning gir grunn til uro og sender signaler som ikke er tjenlig for arbeidet med å skape tillit og trygghet for omstillingsarbeidet vi skal inn i.

Sørreisa 12.12.2018